

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ

ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ»**

циклу професійної обов'язкової підготовки
за освітньо-професійною програмою «Цивільний захист»
підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
у галузі знань 26 «Цивільна безпека»
за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

Рекомендовано кафедрою управління у
сфері цивільного захисту на 2022-23
навчальний рік. Протокол від 23 серпня
2022 року № 1.

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни «Теорія прийняття управлінських рішень».

2022 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Теорія прийняття управлінських рішень» спрямовані на основні методи прийняття управлінських рішень та вивчені теоретичних основ і методологічних підходів у галузі ідентифікації проблем прийняття рішень.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне оволодіння навичками виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, методами прийняття рішень в умовах невизначеності, навичками пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що здобувачі здатні на підставі одержаної інформації приймати оптимальні управлінські рішення та оцінювати їх наслідки.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Перевізник Вячеслав Миколайович
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, кабінет № 316. Робочий номер телефону – 0636569085.
E-mail	pereviznyk_viacheslav@chipb.org.in
Наукові інтереси	Державна політика у сфері цивільного захисту
Професійні здібності	Професійні знання і значний досвід роботи у викладанні технічних, гуманітарних дисциплін
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Автор та співавтор 3 колективних монографій, понад 45 наукових фахових публікацій у вітчизняних та міжнародних виданнях. Профіль в Orsid: 0000-0001-6709-592X

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Інституту (<https://chipb.dsns.gov.ua/> p).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щоп'ятниці з 16.00 до 16.45 в навчальній аудиторії №129. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія прийняття управлінських рішень» є: підготовка здобувачів вищої освіти, здатних застосовувати на практиці теорію прийняття управлінських рішень і методи експертних оцінок; формування системних знань і практичних умінь щодо здійснення професійної діяльності; формування методологічного апарату, необхідного для діяльності керівника; розвитку здатності до самостійного оволодіння знаннями; формування навичок творчого мислення та здатності до професійного саморозвитку; формування системи поглядів в області управління, яка дозволить забезпечити ефективне виконання професійних завдань.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	професійно обов'язкова	професійно обов'язкова
Рік підготовки	1-й	1-й
Семестр	2-й	2-й
Обсяг дисципліни:		
- в кредитах ЄКТС	3,5	3,5
- кількість модулів		
- загальна кількість годин	105 год.	105 год.
Розподіл часу за навчальним планом:		
- лекції (годин)	22 год.	11 год.
- практичні заняття (годин)	0 год.	2 год.
- семінарські заняття (годин)	26 год.	0 год.
- лабораторні заняття (годин)	0 год.	0 год.
- курсовий проект (робота) (годин)	0 год.	0 год.
- інші види занять (годин)	0 год.	0 год.
- самостійна робота (годин)	57 год.	42 год.
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	30 год.	0 год.
- підсумковий контроль	залік	залік

Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення наступних навчальних дисциплін: ОК01 «Теорія систем та системного аналізу», ОК03 «Організація досліджень у сфері професійної діяльності».

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Цивільний захист» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Результати навчання	РН
Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки для розв'язання наукових і прикладних задач у сфері цивільної безпеки.	РН01
Ефективно управляти складними робочими процесами у сфері цивільної безпеки, у тому числі непередбачуваними та такими, що потребують нових стратегічних підходів; об'єктивно оцінювати результати діяльності персоналу та колективу.	РН02
Визначати та аналізувати можливі загрози виникнення надзвичайної ситуації, аварії, нещасного випадку на виробництві та оцінювати можливі наслідки та ризики.	РН06
Розв'язувати проблеми у нових або незнайомих ситуаціях за наявності неповної або обмеженої інформації, оцінювати ризики, здійснювати відповідні дослідження	РН11
Приймати ефективні рішення у складних непередбачуваних умовах, визначати цілі та завдання, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ресурси	РН16

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	К
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	K01
Здатність приймати обґрунтовані рішення.	K03
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	K07
Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності.	K08
Здатність до проведення техніко-економічного аналізу, оцінювання ризиків, комплексного обґрунтування проектів, планів, рішень, їх реалізації у сфері цивільної безпеки.	K10

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.

Тема 1.1. Управлінське рішення в системі управління.

Тема 1.2. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень.

Тема 1.3. Процеси підготовки, розробки та реалізації управлінських рішень.

Тема 1.4. Методологія та моделі прийняття управлінських рішень.

Тема 1.5. Технологія реалізації управлінських рішень та контроль їх виконання.

Тема 1.6. Якість та ефективність управлінських рішень.

Тема 1.7. Ділові ігри як метод обґрунтування рішень.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.

Тема 2.1. Загальні вимоги щодо складання, ведення та зберігання документально оформлених управлінських рішень.

Тема 2.2. Документальне оформлення управлінського рішення в системі кадрової документації.

Тема 2.3. Документальне оформлення управлінського рішення в системі розпорядчої документації.

Тема 2.4. Документальне оформлення управлінського рішення в системі довідково-інформаційної документації.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма здобуття освіти					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	індивідуальне науково-дослідне завдання	самостійна робота	модульна контрольна робота
2 - й семестр						
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ						
Тема 1.1. Управлінське рішення в системі управління.	9	2	2	-	5	-
Тема 1.2. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень.	9	2	2	-	5	-
Тема 1.3. Процеси підготовки, розробки та реалізації управлінських рішень.	9	2	2	-	5	-
Тема 1.4. Методологія та моделі прийняття управлінських рішень.	9	2	2	-	5	-
Тема 1.5. Технологія реалізації управлінських рішень та контроль їх виконання.	9	2	2	-	5	-
Тема 1.6. Якість та ефективність управлінських рішень.	9	2	2	-	5	-
Тема 1.7. Ділові ігри як метод обґрунтування рішень.	9	2	2	-	5	-
Разом за розділом 1	63	14	14	-	35	-
РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.						
Тема 2.1. Загальні вимоги щодо складання, ведення та зберігання документально оформлених управлінських рішень.	10	2	2	-	6	-
Тема 2.2. Документальне оформлення управлінського рішення в системі кадрової документації.	10	2	2	-	6	-

Тема 2.3. Документальне оформлення управлінського рішення в системі розпорядчої документації.	10	2	3	-	5	-
Тема 2.4. Документальне оформлення управлінського рішення в системі довідково-інформаційної документації.	10	2	3	-	5	-
Разом за розділом 2	40	8	10	30	22	2
Усього годин	105	22	24		57	2
Назви модулів і тем	Заочна (дистанційна) форма здобуття освіти					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	Лабораторні заняття	самостійна робота	Контрольна робота
2 - й семестр						
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ						
Тема 1.1. Управлінське рішення в системі управління.	5	1	-	-	4	-
Тема 1.2. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень.	5	1	-	-	4	-
Тема 1.3. Процеси підготовки, розробки та реалізації управлінських рішень.	5	1	-	-	4	-
Тема 1.4. Методологія та моделі прийняття управлінських рішень.	5	1	-	-	4	-
Тема 1.5. Технологія реалізації управлінських рішень та контроль їх виконання.	5	1	-	-	4	-
Тема 1.6. Якість та ефективність управлінських рішень.	5	1	-	-	4	-
Тема 1.7. Ділові ігри як метод обґрунтування рішень.	5	1	1	-	3	-
Разом за розділом 1	35	7	1	-	27	-
РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ						
Тема 2.1. Загальні вимоги щодо складання, ведення та зберігання документально оформлених управлінських рішень.	5	1	1	-	3	-
Тема 2.2. Документальне оформлення управлінського рішення в системі кадрової документації.	5	1	-	-	4	-
Тема 2.3. Документальне оформлення управлінського рішення в системі розпорядчої документації.	5	1	-	-	4	-
Тема 2.4. Документальне оформлення управлінського рішення в системі довідково-інформаційної документації.	5	1	-	-	4	-
Разом за розділом 2	20	4	1	-	15	-
Усього годин	105	11	2	-	42	50

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми лекції	Кількість годин
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ		
1.	Лекція 1.1. Управлінське рішення в системі управління. 1. Місце рішення в системі управління. 2. Суб'єкт та об'єкт управлінського рішення (УР). 3. Функції рішення в методології та організації процесу управління: планування, організування, мотивування, контролювання.	2
2.	Лекція 1.2. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень. 1. Типи управлінських рішень залежно від тривалості досягнення мети: оперативні, тактичні, стратегічні. 2. Характеристика рішень за змістом та за умовами прийняття. 3. Характеристика основних етапів розробки управлінських рішень в організації.	2
3.	Лекція 1.3. Процеси підготовки, розробки та реалізації управлінських рішень. 1. Підготовка, розробка та реалізації УР. 2. Організація процесу розробки управлінського рішення. 3. Застосування наукових підходів до підготовки, розробки та реалізації управлінських рішень.	2
4.	Лекція 1.4. Методологія та моделі прийняття управлінських рішень 1. Роль економічних законів і наукових підходів у розробці, прийнятті та реалізації управлінських рішень. 2. Методика економічного обґрунтування управлінських рішень щодо підвищення якості компонентів системи менеджменту. 3. Методи, які використовуються в управлінні організацією.	2
5.	Лекція 1.5. Технологія реалізації управлінських рішень та контроль їх виконання. 1. Інформаційне забезпечення процесу реалізації рішень. Класифікація інформації та вимоги до її якості. 2. Реалізація і контроль виконання прийнятого рішення. 3. Мотивування у підвищенні ефективності управлінських рішень.	2
6.	Лекція 1.6. Якість та ефективність управлінських рішень 1. Параметри якості управлінського рішення. 2. Якість та ефективність управлінських рішень. 3. Правила забезпечення порівняння альтернативних варіантів управлінських рішень	2
	Лекція 1.7. Ділові ігри як метод обґрунтування рішень. 1. Ділові ігри як метод обґрунтування рішень. 2. Основи методології управлінських ділових ігор. 3. Принципи побудови та проведення ділових ігор.	2
РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ		
12.	Лекція 2.1. Загальні вимоги щодо складання, ведення та зберігання документально оформлених управлінських рішень. 1. Загальні вимоги до підготовки, складання та оформлення службових документів, принципів визначення формату, оформлення і нумерації сторінок. 2. Поняття "бланк документа", вимоги до нього, види бланків. Розташування реквізитів на бланку документа. 3. Загальні вимоги до оформлення тексту документа.	2
13.	Лекція 2.2. Документальне оформлення управлінського рішення в системі кадрової документації.	2

	1. Призначення та місце кадрової документації у діяльності установи. 2. Документи особові та особового походження. 3. Особова справа: характеристика документів, з яких формується особова справа, порядок зберігання особових справ, порядок ведення та користування особовими справами.	
14.	Лекція 2.3. Документальне оформлення управлінського рішення в системі розпорядчої документації. 1. Призначення і склад розпорядчої документації. 2. Призначення і склад комплексу організаційно-правової документації. 3. Особливості складання, затвердження, погодження, організаційно-правових документів.	2
15.	Лекція 2.4. Документальне оформлення управлінського рішення в системі довідково-інформаційної документації. 1. Загальна характеристика довідково-інформаційної документації. 2. Види довідково-інформаційної документації.	2
Всього:		22

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ		
1.	Семінар 1.1.1. Управлінське рішення в системі управління.	2
2.	Семінар 1.2.1. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень.	2
3.	Семінар 1.3.1. Процеси підготовки, розробки та реалізації управлінських рішень.	2
4.	Семінар 1.4.1. Методологія та моделі прийняття управлінських рішень	2
5.	Семінар 1.5.1. Технологія реалізації управлінських рішень та контроль їх виконання.	2
6.	Семінар 1.6.1. Якість та ефективність управлінських рішень	2
	Семінар 1.7.1 Ділові ігри як метод обґрунтування рішень.	2
РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ		
12.	Семінар 2.1.1. Загальні вимоги щодо складання, ведення та зберігання документально оформлених управлінських рішень.	2
13.	Семінар 2.2.1. Документальне оформлення управлінського рішення в системі кадрової документації.	2
14.	Семінар 2.3.1. Документальне оформлення управлінського рішення в системі розпорядчої документації.	2
15.	Семінар 2.4.1. Документальне оформлення управлінського рішення в системі довідково-інформаційної документації.	2
18.	Підсумкова модульна робота	2
Всього:		24

Орієнтована тематика індивідуальних завдань у вигляді рефератів, тез доповідей, доповіді на конференції:

1. Загальнотеоретичні методи, сутність, особливості, сфера застосування управлінських рішень.
2. Природа процесу прийняття рішень.
3. Роль і місце управлінського рішення в процесі управління й управлінської діяльності.
4. Технологія розробки управлінського рішення.
5. Вибір критеріїв прийняття управлінського рішення.
6. Системний підхід до процесу прийняття рішень.

7. Функціональний підхід до процесу прийняття управлінських рішень.
8. Ситуаційний підхід до процесу прийняття управлінських рішень.
9. Інформаційні технології в процесі прийняття управлінських рішень.
10. Поняття принципу, мети, функції, структури управління.
11. Методи оцінки управлінських рішень.
12. Роль і місце методів прийняття управлінських рішень у загальній системі категорій теорії управління.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: повсякденне спостереження за навчальною роботою здобувача вищої освіти, опитування та виставлення балів кожного практичного заняття, виконання та захист контрольної роботи, екзамен.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою – ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, контрольної роботи.

Підсумковий контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі заліку.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Денна форма навчання

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять

I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	11	-	-
	практичні заняття	11	2	22
	модульна робота	1	28	28
Разом за модуль 1				50
Індивідуальні завдання (науково-дослідне)				10
Разом за поточний контроль				60
II. Підсумковий контроль (залік)				40
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Заочна форма навчання

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
------------------------	-----------------------------	---	---

I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	11	-	-
	практичні заняття	2	5	10
	контрольна робота	1	50	50
Разом за модуль 1				60
Разом за поточний контроль				60
II. Підсумковий контроль (залік)				40
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Поточний контроль (денна форма навчання)

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті:

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти (денна форма навчання)

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
2	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.

1	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Доповнення виступу:

1 бал – отримують здобувачі вищої освіти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

Суттєві запитання до доповідачів:

1 бал - отримують здобувачі вищої освіти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

Бали отримані здобувачем вищої освіти за результатами поточного контролю з дисципліни викладач оголошує в кінці кожного практичного заняття та виставляє в Журнал обліку роботи академічної групи.

Сумарна кількість отриманих балів з кожного виду навчальної діяльності здобувача вищої освіти за різними формами поточного контролю виставляється викладачем у Журнал обліку роботи академічної групи.

Сума балів, яку накопичив здобувач вищої освіти в результаті поточного навчання є складовою загальної підсумкової оцінки з дисципліни відповідно до виду підсумкового контролю.

Максимальна кількість балів за поточний контроль складає 40 балів.

Здобувачу, який не набрав прохідного мінімуму (20 балів) з навчальної дисципліни, за дозволом викладача, надається можливість здачі пройденого матеріалу для отримання необхідної кількості балів з поточного контролю шляхом виконання запланованих у силабусі завдань, які не були ним/нею попередньо виконані або були виконані незадовільно.

У разі невиконання здобувачем жодного із обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт), зазначених у силабусі освітньої компоненти / навчальної дисципліни, його результат оцінюється у «0» балів. Здобувач не допускається до складання екзамену, якщо кількість балів, одержаних за поточний контроль протягом семестру становитиме менше 20 балів.

При наявності «непрохідного мінімуму» поточного контролю напередодні екзамену викладач подає доповідну декану факультету про недопуск здобувача, про що видається розпорядження і здобувач не допускається до складання екзамену як такий, що не виконав індивідуальний навчальний план. Відмітка про недопуск у заліковій/екзаменаційній відомості робиться за наявності розпорядження декана. На дату складання екзамену (заліку), здобувачу на екзамені (заліку) виставляється «не допущений».

Модульний контроль (денна форма навчання)

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульних контрольних робіт:

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань здобувачів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Критерії підсумкового модульного оцінювання знань здобувачів (денна форма навчання)

Письмова контрольна робота або тестування	Критерії оцінювання
20-28	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
12-19	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
6-11	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
3-6	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-3	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Модульний контроль проводиться після кожної логічно завершеної частини (змістового модуля) навчальної дисципліни у вигляді модульної контрольної роботи.

Час та місце проведення модульного контролю визначається викладачем за погодженням з навчальним відділом.

Форми проведення модульного контролю, система та критерії оцінювання зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни та у даному документі.

При модульному контролі оцінюванню підлягають: розуміння та засвоєння певного матеріалу; вироблення навичок проведення розрахункових робіт; вміння вирішувати конкретні задачі та ситуаційні вправи, самостійно опрацьовувати тексти, здатність публічно чи письмово подати пройдений матеріал.

До виконання модульного контролю здобувач вищої освіти допускається незалежно від результатів поточного контролю.

Сума балів, яку накопичив здобувач вищої освіти за результатами виконання модульних контрольних робіт є складовою загальної підсумкової оцінки з дисципліни відповідно до виду підсумкового контролю.

Результати модульного контролю виставляються викладачем у Журнал обліку роботи академічної групи.

Максимальна сумарна кількість балів за модульний контроль складає 10 балів.

Поточний контроль (заочна форма навчання).

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті:

- 5 балів – практична робота здобувачем виконана в повному обсязі;
- 4 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;
- 3 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;
- 2 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;
- 1 бали – обсяг виконаного завдання складає від 10% до 19% від загального обсягу;
- 0 балів – практичне завдання здобувачем не виконане.

Контрольна робота (заочна форма навчання)

Критерії оцінювання контрольна робота за підсумком її захисту (співбесіди):

50 балів – контрольна робота виконана в повному обсязі, здобувач повністю володіє навчальним матеріалом за темою завдання; 30 балів – робота виконана в обсязі до 90%, але допущені незначні помилки, здобувач володіє навчальним матеріалом;

30 балів – робота виконана в обсязі до 70% від загального обсягу, здобувач на достатнім рівні розуміє зміст навчального матеріалу але має деякі труднощі в поясненні окремих частин роботи;

20 балів – обсяг виконаних завдань по роботі становить 50% від загального обсягу, здобувач припускає помилки у відповіді на питання за темою роботи;

0 балів – здобувач виконав роботу менше ніж на 50% від загального обсягу.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньо-предметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), вміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Індивідуальні завдання (науково-дослідне) (заочна форма навчання)

Критерії оцінювання індивідуальних завдань.

Індивідуальне завдання є частиною підготовки здобувача до заняття. Проводиться у формі письмової або усної (презентації) відповіді на теоретичні питання, але впливає на формування фахових компетентностей здобувача. У складі письмової роботи міститься одне завдання.

«10» балів – повна, розгорнута відповідь на питання дослідного та творчого характеру, обґрунтована власна точка зору (алгоритм вирішення проблемних ситуацій, розробка плану дій, пакету заходів, моделювання тощо).

«4-5» бали – недосить повна відповідь, недостатня аргументованість на питання дослідного та творчого характеру.

«3» бали – неповні відповіді на запитання, грубі помилки при висвітленні теоретичного матеріалу; недостатньо змістовного матеріалу.

«2-1» бали – часткове виконання завдання, відсутність власного бачення вирішення завдань.

Підсумковий контроль (заочна форма навчання)

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі заліку.

Кожен білет складається з двох завдань (питань). Відповіді повинні обґрунтовуватись з посиланням на існуючу нормативно – правову базу, практику діяльності суб'єктів забезпечення цивільного захисту та максимально повно розкривати зміст питань.

Знання оцінюються в діапазоні від 0 до 40 балів. Критерії оцінювання знань здобувачів на заліку:

40 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом за питаннями білету, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного та практичного питання, правильно розв'язав усі задачі з повним дотриманням вимог до виконання;

35 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного та практичного питання. При наданні відповіді на питання білету не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

30 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки при виконанні теоретичного і практичного завдання, надає відповіді на додаткові питання;

20 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкриті зміст теоретичних питань та практичного завдання білету, допускаючи при цьому суттєві неточності, надає позитивні відповіді на додаткові питання;

10 балів – володіє теоретичним і практичним навчальним матеріалом одного з питань білету, з іншого відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом по жодному питанню та не в змозі його викласти та виконати, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань.

Теоретичні питання до розділу № 1:

1. Загальні основи прийняття рішень.
2. Функції теорії прийняття управлінських рішень та їх характеристика.
3. Категорії прийняття управлінських рішень.
4. Поняття управлінського рішення.
5. Класифікація управлінських рішень (за характером дії, за часом дії, за напрямом впливу, за способом прийняття, за широтою охоплення, за характером визначеності та ін.).
6. Прийняття рішень різними школами управління (Американська, Німецька, Японська, Українська).
7. Технологія прийняття управлінського рішення.
8. Етапи прийняття управлінського рішення.
9. Чинники, що впливають на якість прийняття управлінських рішень.
10. Сутність поняття «передбачення».
11. Основи прогнозування та класифікація прогнозів.
12. Методи прогнозування.
13. Ділові ігри як метод обґрунтування рішень.
14. Основні труднощі, поняття та цілі ефективності прийнятих рішень.
15. Принципи оцінки ефективності рішення.
16. Критерії оцінки ефективності управлінських рішень.
17. Методи оцінки ефективності управлінських рішень.
18. Фактори, що впливають на ефективність управлінського рішення.

Теоретичні питання до розділу № 2:

1. Інформація, її види та роль в менеджменті.
2. Поняття та характеристика комунікацій.
3. Історія розвитку та моделі комунікацій.
4. Основні риси менеджерів проекту як осіб, що приймають рішення.
5. Система ролей менеджера проекту.
6. Діяльність менеджера і свобода дій.
7. «Коридор свободи».
8. Обмеження свободи вибору.
9. Природа методів.
10. Визначення методів діяльності.
11. Структура методів діяльності.
12. Класифікація методів діяльності персоналу управління.
13. Характеристика процесу мотивації.
14. Модель відносин взаємодії.
15. Сучасні теорії мотивації працівників.
16. Поняття та процес контролю.
17. Види контролю.
18. Контроль поведінки робітників в організації.

Підсумковий контроль.**Критерії оцінювання знань здобувачів на заліку:**

Бали	Критерії оцінювання
35-40	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
25-34	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю.
15-24	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
5-14	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю.
1-4	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю.

Перелік теоретичних питань для підготовки до заліку:

1. Загальні основи прийняття рішень.
2. Функції теорії прийняття управлінських рішень та їх характеристика.
3. Категорії прийняття управлінських рішень.
4. Поняття управлінського рішення.
5. Класифікація управлінських рішень (за характером дії, за часом дії, за напрямом впливу, за способом прийняття, за широтою охоплення, за характером визначеності та ін.).
6. Прийняття рішень різними школами управління (Американська, Німецька, Японська, Українська).
7. Технологія прийняття управлінського рішення.
8. Етапи прийняття управлінського рішення.
9. Чинники, що впливають на якість прийняття управлінських рішень.
10. Сутність поняття «передбачення».

11. Основи прогнозування та класифікація прогнозів.
12. Методи прогнозування.
13. Ділові ігри як метод обґрунтування рішень.
14. Основні труднощі, поняття та цілі ефективності прийнятих рішень.
15. Принципи оцінки ефективності рішення.
16. Критерії оцінки ефективності управлінських рішень.
17. Методи оцінки ефективності управлінських рішень.
18. Фактори, що впливають на ефективність управлінського рішення.
19. Інформація, її види та роль в менеджменті.
20. Поняття та характеристика комунікацій.
21. Історія розвитку та моделі комунікацій.
22. Основні риси менеджерів проекту як осіб, що приймають рішення.
23. Система ролей менеджера проекту.
24. Діяльність менеджера і свобода дій.
25. «Коридор свободи».
26. Обмеження свободи вибору.
27. Природа методів.
28. Визначення методів діяльності.
29. Структура методів діяльності.
30. Класифікація методів діяльності персоналу управління.
31. Характеристика процесу мотивації.
32. Модель відносин взаємодії.
33. Сучасні теорії мотивації працівників.
34. Поняття та процес контролю.
35. Види контролю.
36. Контроль поведінки робітників в організації.

Політика викладання навчальної дисципліни

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- не пропускати навчальні заняття й не спізнюватися на них;
- систематично брати активну участь у навчальному процесі;
- чітко й вчасно виконувати навчальні завдання;
- відпрацьовувати пропущені заняття;
- дотримуватися академічної доброчесності;
- не займатися сторонніми справами на заняттях;
- вислухувати відповіді товаришів, з повагою ставитися до думки інших членів
- колективу.
- виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань.
- вчасно виконувати й здавати завдання для самостійної роботи.
- у випадку невиконання завдань підсумкова оцінка знижується.

Рекомендовані джерела інформації

1. Теорія прийняття управлінських рішень. М. Негрей, К. Тужик. Центр навчальної літератури, 2018 – 272 с.
2. Теорія прийняття рішень: підручник, М.П. Бутко, І.М. Бутко, В.П. Мащенко, М.І. Мурашко, Т.В. Пепа, Л.Д. Оліфіренко, Г.М. Самійленко. Центр навчальної літератури, 2018 – 360 с.
3. Характеристики Грід. Інструмент для прийняття рішень у будь-якому бізнесі. Мет Воткінсон, КМ-БУКС, 2019 – 368 с.
4. Методи та моделі прийняття рішень у міжнародному бізнесі: підручник. Н.П. Литвиненко. Центр учбової літератури, 2020 – 336 с.

Допоміжна:

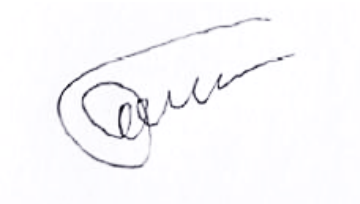
1. Розвиток лідерства / Л. Бізо, І. Ібрагімова, О. Кікоть, Т Федорів ; за заг ред. І. Ібрагімової. – Проект “Реформа управління персоналом на державній службі в Україні”, 2012. – 400с.
2. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні : Навчальний посібник [у 2 ч.] / В. Д. Бакуменко / Ч. 1. Теоретико-методологічні засади. – К.: ВПЦ АМУ, 2010. – 276с.
3. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін. ; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. – К.: НАДУ, 2010. – 820 с.
4. Керівництво та лідерство в системі державної служби: навчально-методичний посібник / Авт. : Ю. В. Ковбасюк, В. А. Гошовська, Л. А.Пашко – К. : НАДУ, 2011. – 147 с.
5. Прийняття управлінських рішень: організаційно-психологічний аспект: навч. посіб. / М. М. Білинська, Ю. В Ковбасюк – К. : НАДУ, 2011. – 232 с.
6. Аналіз державної політики та прийняття управлінських рішень: навч. посіб. / за заг. ред В. А. Гошовської. – К. : НАДУ, 2010. – 88 с.
7. Мала Н.Т., Процик І.С. Мистецтво прийняття управлінського рішення // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.14. – С. 345–351.
8. Рудьєв В.А. Менеджмент: навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2011. – 312 с.
9. Скібіцька Л.І. Організація праці менеджера: навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 360 с.
10. Свістельник І. Р. Пошук інформації в мережі інтернет : лекція / Свістельник І. Р. - Львів, 2019. – 6 с.
11. Скібіцький О.М. Лідерство та стиль роботи менеджера : навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 192 с.
12. Перевізник В. М. Поняття гендерного ресурсу та його місце в системі державної політики. Державне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернетконф., 18–19 берез. 2020 р. / за заг. ред. В. П. Садкового. Харків : Вид-во НУЦЗУ, 2020. С. 150–153.
13. Перевізник В. М. Передумови актуалізації гендерного ресурсу державної політики та управління на інституційному рівні. Вісник НУЦЗУ. Серія : Державне управління. Харків, 2019. Вип. 1 (10). С. 333–338.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.management.com.ua/>

2. <http://blog.management.com.ua/>
3. <http://www.scm.com.ua/uk/>
4. <http://tourlib.net/management.htm>

Розробник

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'V' followed by several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Вячеслав ПЕРЕВІЗНИК